75 років
Служби Народові

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація
"Svoboda", 81-83 Grand St
Jersey City, N.J. 07303
434-0237
434-0807
УНСоюзу: 435-8740
— Тел. з Ню Йорку: —
BArcly 7-4125
УНСоюзу: BArcly 7-5237

РІК LXXV. Ч. 74. TWO SECTIONS (SECTION 1) ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, П'ЯТНИЦЯ, 19-го КВІТНЯ (APRIL) 1968 No. 74. VOL. LXXV.

— КОРОТКІ ВІСТІ —

Четвер, 18 квітня, 1968

В АМЕРИЦІ

ПРЕЗИДЕНТ ДЖАНСОН ДОМАГАЄТЬСЯ, щоб організація Доньки Американської Революції на своїй Конвенції у Вашингтоні зобов'язалися до цього, щоб змагати до „рівности і до справедливости для всіх". Президент переслав привіт цій консервативній організації американських жінок яка має 3,000 відділів в цій країні. У привіті Президент написав: „Ми дали урочисте приречення, що будемо берегти волі тих, які до нас звернуться про допомогу з чужих держав. Чи ми можемо менше робити для оборони волі і прав наших власних громадян?" Президент заявляє, що треба діяти зі співчуттям а не насильно, толерантно, а не з помстою, із вирозумінням, а не з ненавистю.

КРАЙОВА АЕРОНАВТИЧНА І КОСМІЧНА Адміністрація повідомляє, що почалася праця в Кейпі Кеннеді на Флориді, щоб підготовити лет трьох астронавтів, які у вересні цього року мають летіти довкола Землі, щоб випробувати ракету і космічний корабель Аполло, яким в 1969-му році американські астронавти мають летіти до Місяця. Цього року летітимуть астронавти капітан Волтер Шірра, майор Данн Ейзеле і цивільний астронавт Волтер Куннінгтем. На цій площі не було жадної праці від 27-го січня 1967-го року, коли то згоріли були в космічному кораблі астронавти підполковники Вірджіл Гріссом і Едвард Г. Вайт та командор Роджер Шейфі. Ця катастрофа опізнила лет американців до Місяця.

ПОЛІЦІЯ ДОРАДЖУЄ ВЛАСНИКАМ КРАМНИЦЬ із біжутерією, алькогольними напоями, одінням та різними прикрасами на ніч забирати предмети із виставових вікон, щоб не приманювати можливих заворушників вибивати шиби та грабувати ці товари. Поліція заявляє, що вона не наказує власникам крамниць забирати на ніч товари із вистав, але люди повинні знати, що краще не давати нагоди до злочину, бо в заворушеннях брали участь молоді злочинці у віці 16-ох до 19-ох рків, які в першу чергу вибивали ті шиби в крамницях, в яких бачили товари, що їх приманювали до себе.

КУРЕННЯ ЦИГАРОК ЗНАЧНО ЗМЕНШУЄ силу рефлексів, як твердять два фармакологи професор Едвард Ф. Доміно і д-р Алона М. фон Бавмґартен з Мишиґенського університету. Вони досліджували 45 здорових студентів і ствердили, що рефлекси цих студентів зменшувалися на 67 відсотків 4 мінути після того, як вони почали курити цигарки, що мають більшу скількість нікотини. Коли цигарки мали меншу скількість нікотини, то зменшення рефлексів було менше, а коли студенти курили цигарки без нікотини (з салати) — то не було жадного зменшення рефлексів. Рефлекси ці виникали внаслідок різкого поштовху коліна досліджуваного.

ГОЛОВНИЙ СОЛІСІТОР ЗСА Ервін Н. Ґрісволд, промовляючи в Ню Орлінсі, Луїзіяна, заявив, що американський громадянин має моральне право не погоджуватися з деякими законами, але ніхто не має права не слухати законів, хоч може їх уважати за несправедливі. Ґрісволд, який є замісником головного прокуратора ЗСА, сказав, що хто активно виступає проти законів, той повинен бути готовий на те, що буде заарештований. Головний солісітор промовляв вперше, від коли в жовтні минулого року зайняв становище головного адвоката-оборонця урядових справ. Давніше він був деканом правничого факультьтету Гарвардського університету.

У СВІТІ

У МЮНХЕНІ ЗГИНУВ під час студентських заворушень кореспондент - фотограф від „Ассошіейтед Пресс", 32-річний німець Клявс Фрінґс, що його вдарили в голову важким великим каменем. Канцлер Західньої Німеччини Курт Ґеорґ Кізінґер і голова соціялістичної студентської організації Карль Дітріх Вольф, яка уладжувала ту й інші демонстрації в різних містах Західньої Німеччини, висловили жаль з приводу того вбивства. Поліція заявила, що є на сліді вбивника.

ТАЇСЬКИЙ (СІЯМСЬКИЙ) ПРЕМ'ЄР ТАНОМ КІТТІКАХОРН ПРИБУДЕ 7 травня до Вашинґтону з міністром закордонних справ Таї Танатом Хоманом і групою інших таїських діячів. Таїський прем'єр переведе місяць поза своєю країною у подорожі до Японії, Америки, Австралії, Голляндії і Бразилії.

КОЛИШНІЙ ГРЕЦЬКИЙ ПРЕМ'ЄР ГЕОРҐ ПАПАНДРЕУ ПРОГОЛОСИВ заклик до держав світу, щоб вони — не втручаючись у внутрішні справи Греції — перевели дипломатичний і господарський бойкот теперішнього грецького уряду і таким чином допомогли до скинення його. Папандреу твердить, що 21 квітня ц. р., на Великдень за старим стилем, будуть перші роковини „розп'яття грецького народу", бо — мовляв — рік тому прийшов до влади теперішній уряд, який позбавив грецький нарід всіх конституційних свобід. 80-тилітній Папандреу зумів перепачкувати свій заклик з дому, в якому перебуває під хатнім арештом.

ЧЕСЬКИЙ АРХИЄПИСКОП ФРАНТІШЕК ТОМАШЕК ЗАЯВИВ, що вневдовзі прибуде до Праги представник Ватикану для розмов з новим проводом ЧСР задля унормування чесько - ватиканських взаємин. Чеський католицький архиєпископ висловив переконання, що в Чехії привернено свободу „не тільки людям, але й Богові". Одинокий чеський кардинал Иосиф Беран був довгі роки в'язнений, опісля дозволено йому переїхати до Риму без права повороту; не обсаджені в ЧСР 8 єпископських і 1.500 душпастирських становищ.

СТІННІ ГАЗЕТИ У ПЕЙПІНҐУ ПОВІДОМИЛИ про бої війська з „контр-революціонерами" в різних частинах краю. В провінції Шензі згинуло 12 квітня ц. р. 70 осіб, а понад 100 було ранених.

ЙОРДАНСЬКИЙ КОРОЛЬ ГУССЕЙН РОЗ'ЇЗДИТЬ по арабських країнах, старяючись дістати згоду на нову арабську конференцію „на вершинах": без згоди між арабськими лідерами Йорданія не може сподіватись успішної допомоги від них проти Ізраїлю ,ані теж не може без згоди з їхнього боку переговорювати з Ізраїлем про мир. Гуссейн був уже в Кувайті і в Іраку та поїде до короля Фейсала до Савді Арабії.

НАЙВИЩИЙ СУД У МОСКВІ ВІДКИНУВ відклик, що його зголосили чотири засуджені московські інтелектуали. Із них Юрій Ґалянсков дістав був засуд на 7 років в'язниці, Александер Гінсбурґ на 5 років, Алексєй Добровольскій на 2 роки, а Вера Ляшкова на рік. Суд над ними був пародією справедливости, як усі суди в СССР.

ЗСА заспокоюють альянтів щодо своєї дальшої політики в Азії

Гонолюлю. — Президент Джансон перевів у середу 17 квітня наради в цьому місті на Гавайських островах з президентом Південної Кореї Чунґ Гі Парком. Південна Корея є одним із найвірніших та найповажніших союзників Америки на протикомуністичному фронті та, між іншим, вислала до Південного В'єтнаму кругло 40 тисяч свого першорядного війська. Чунґ Гі Парк був — за твердженням преси — невдоволений, що американці переводили самі, без участи представників Південної Кореї розмови з комуністичними північними корейцями в справі схопленого отими комуністами корабля „Пуебло", як також висловлювали невдоволення, що Америка занадто слабо реаґує на провокаційні акти терору й саботажу, що їх Північна Корея переводить на терені Південної Кореї. Щоб заспокоїти південно - корейських лідерів — їздив туди, як спеціяльний відпоручник Президента — кол. заступник секретаря оборони Сайрус Венс. Цей останній брав участь у нарадах Джансона з Чунґ Гі Парком, як той, що буде делеґатом американського Уряду для переговорів з представниками Північного В'єтнаму. Ті заповіджені переговори в справі замирення у В'єтнамі також хвилюють південних корейців, як і інших південно-азійських і далекосхідніх лідерів, які лякаються, щоб Америка не змагала до миру у В'єтнамі „за всяку ціну", із шкодою для свободи Південного В'єтнаму та інших країн Південної Азії й Далекого Сходу. Чунґ Гі Парк заявив журналістам у Гонолюлю, що мирові переговори з Північним В'єтнамом повинні осягнути те саме, до чого змагала війна проти Північного В'єтнаму, а саме, щоб позбутися комуністичної аґресії у Південному В'єтнамі та запевнити „тривкий мир і незалежність" для південно-в'єтнамського народу, з ґарантією, що він зможе свобідно сам вирішувати свою долю. Президент Джансон розмовляв з Чунґ Гі Парком вранці в середу, опісля мав із ним та своїми і південно-корейськими представниками „діловий обід" і продовжував наради після полудня. Негайно після тих нарад президент Л. Б. Джансон мав відлетіти назад до Вашинґтону.

В дусі заспокоювання занепокоєних американських союзників промовляли у Вашинґтоні державний секретар Дін Раск на конвенції Американського Товариства газетних редакторів, та Юджин Ростов, державний підсекретар для політичних справ, на радіо-панелі. Дін Раск перестеріг Північний В'єтнам, щоб він не застряг у ропаґандивній кампанії проти Америки та щоб фальшиво не інтерпретував американської мирової пропозиції. Америка — заявив державний секретар — не прийме фальшивки миру за дійсний мир. Знову ж Юджин Ростов заявив, що Америка ні в якому разі не заверне до ізоляціонізму і тому помиляються всі ті, які вбачають у бажанні Америки замиритись у В'єтнамі — відступ на позиції ізоляціонізму.

Редактори передбачають номінацію Гомфрі і Ніксона

Вашинґтон. — Асошейдед Прес перевела опитування на річній Конвенції Американського Товариства Часописних Редакторів і ствердила, що більшість редакторів передбачає, що демократи найменують кандидата на президента віце-президента Гюберта Г. Гомфрі, а республіканці колишнього віце-президента Ричарда М. Ніксона. Гомфрі ще не повідомив про свою кандидатуру, але він дістав два рази більше голосів, як сенатор Роберт Ф. Кеннеді, який вже веде правиборчу кампанію. Цікаве, що сенатор демократ із Міннесоти Юджін МекКарті не дістав ані голосу в цьому опитуванні, хоч він вже давно веде правиборчу кампанію і виграв правибори в Ню Гемпширі. Гомфрі дістав 46 голосів, Кеннеді — 20, президент Джансон — 4, МекКарті — 0, нерішені — 10. З республіканських кандидатів Ніксон дістав 62 голоси, губернатор Ню Йорку Нелсон А. Рокефеллер — 14, губернатор Каліфорнії Ріґен — 2, нерішені 2. Редактори думають, що Гомфрі переможе як той кандидат, який обороняє програму теперішнього Уряду, і як кандидат, якого підтримує зорганізоване робітництво і південні стейти.

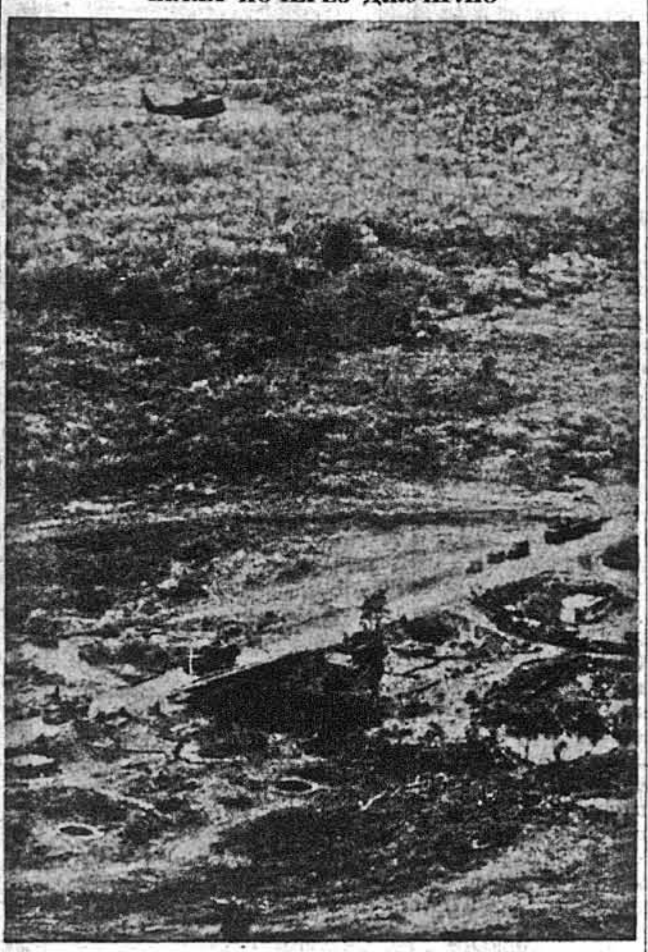
ЕфБіАй оскаржує Ґолта у змові на життя д-ра Кінґа

Вашинґтон. — Федеральне Бюро Інвестиґацій 17-го квітня видало потвердження про те, що втікач Ерік Старво Ґолт оскаржений у змові на життя д-ра Мартина Лютера Кінґа. Вбивника д-ра Кінґа агенти ЕфБіАй пошукують від 4-го квітня, коли вбито негритянського провідника на балконі мотелю в Мемфісі, Теннессі. В Мемфісі оскаржують Ґолта у вбивстві д-ра Кінґа. ЕфБіАй опублікувало дві фотографії Ґолта, але особи, які бачили вбивника, як він втікав автом після злочину, твердять, що вбивник виглядав не так, як опубліковані фота. Згідно з даними ЕфБіАй Ґолт послуговувався ще прізвищами Джана Вілларда і Гарві Ломаєра. Віллардом називався той чоловік, який замешкав був в готелі напроти того мотелю, в якому затримався був д-р Кінґ. Той чоловік втік після вбивства д-ра Кінґа. Арештування злочинця натрапляє на трудноці. Поліція давніше твердила, що злочин був ділом однієї особи, тепер вона заявляє, що це була змова принаймні двох осіб. Зараз після вбивства сподівалося, що злочинець буде незабаром заарештований.

ПОНАД 10.000 ДОЛЯРІВ НА ФКУ ВІД КУПЦІВ З НЮ ЙОРКУ

Ню Йорк. — Як уже інформовано, 17 березня ц. р. СУКіП в Ню Йорку відбув свої Річні Збори та при цій нагоді започаткував в Метрополії нову збіркову акцію на ФКУ. До нині члени СуКіП склали на ФКУ суму в 10.450 долярів (крім раніше переданих 2,550 дол.). Збіркова акція між членами цієї організації продовжується до кінця квітня. В дні 5 травня СУКіП уряджує своє Традиційне Спільне Свячене. Під час цієї імпрези буде передано Екзекутиві Фонду Катедри Українознавства повну зібрану квоту. СУКіП постійно запрошує на Традиційне Свячене, крім своїх членів з родинами, також представників інших громадських організацій Метрополії.

ШЛЯХ ПОЧЕРЕЗ ДЖУНГЛЮ

Американські військові інженери проклали шлях „число 9" почерез джунґлю в північній частині Південного В'єтнаму, який використано для наступу 1-ої Кавалерійської (Рухомолетунської) дивізії задля зліквідування облоги Кесаню. На світлині бачимо валку військових вантажних авт на шляху ч. 9, при чому військовий гелікоптер стежить, чи ворог не зробив якої засідки.

Шукання за місцем для мирових розмов іде впарі з дальшою війною

Об'єднані Нації. — Генеральний секретар Об'єднаних Націй У Тант запропонував у розмові з американським амбасадором в ОН Артуром Ґолдберґом Париж „та інші можливі міста" як місце для американсько-північно-в'єтнамських розмов. Не відомо, як до цієї пропозиції поставляться північні в'єтнамці, які покищо наполягають, щоб ті розмови відбулися в Пномпеню в Камбоджі, або у Варшаві в Польщі, закидуючи водночас Америці злу волю, що вона обидва ті міста відкидає. Голова сенатської Комісії закордонних справ Дж. В. Фулбрайт висловився за Варшавою, але з американського боку підкреслюють, що у Варшаві нема дипломатичної репрезентації Південної Кореї, ані Південного В'єтнаму ані Таї (Сіяму) — американських союзників, які повинні взяти участь у мирових переговорах. Північний В'єтнам визнав за „невідповідні" міста Ню Делі в Індії, Ранґун в Бірмі, Бандунґ в Індонезії, Вієнціян в Ляосі й Женеву у Швайцарії. Президент Л. Б. Джансон і державний секретар Дін Раск закинули комуністам, що вони справу вибору місця для перших безпосередніх розмов використовують задля антиамериканської пропаґанди. Тим часом продовжуються воєнні дії у В'єтнамі. Північні в'єтнамці відновили обстрілювання далекосяжною артилерією американського табору у Кесані, при чому згинуло 19 морських піхотинців а 56 було ранених. З американського боку бомбардувальники Б-52 перевели десять налетів проти скупчування ворожих військ за 30 миль на південь від Кесаню, а інші американські літаки перевели в одному дні — в минулу середу 17 квітня — 112 налетів проти південної частини Північного В'єтнаму.

Латинські американські держави не виконали передбаченої програми

Ріо де Жайнеро, Бразилія. — Кореспонденти щоденника „Ню Йорк Таймс" перевели опитування в справі здійснення тієї програми, яку склали були рік тому представники латинських американських держав на конференції, яка відбулася в Пунте дель Есте в Урагваї 14-го квітня 1967. На цій конференції були представники всіх американських держав, крім Канади, Куби, Барбадосу, Джамейки і Болівії. Там схвалено поліпшити економіку, здоров'я громадян, та піднести освіту широких мас населення. З цієї широкої програми малощо здійснено в порівнянні з тим, що плянувалося. Президент Джансон це вірно окреслив, коли написав, що впродовж оцього одного року „ми навчилися розуміти слова старозавітного Еклезіяста, який пише, що хто збільшує мудрість, той одночасно і збільшує скорботу". Економічний і соціяльний розвиток — це завдання не на короткий час, а на довгі роки, — пише президент Джансон. Головною ціллю конференції в Пунта дель Есте було започаткувати спільний ринок американських латинських держав, який мав би бути вповні зреалізований в 1935-му році. Майже нічого не зроблено в цій ділянці.

ВЕЛИКОДНІ ВИДАННЯ „СВОБОДИ"

З нагоди Великодня за григоріянським календарем минулого тижня, „Свобода" з датою попередньої суботи, 13-го квітня, появилася разом з англомовним „Українським Тижневиком" у великодньому оформленні. У понеділок, 15-го квітня, „Свобода" з датою чергового дня не появилася. Цього тижня, з нагоди Великодня за юліянським календарем, англомовний тижневик друкується в святочному оформленні разом з цим числом „Свободи", а великоднє видання щоденника появиться в подвійному об'ємі з датою суботи, 20-го квітня. Після того чергове видання „Свободи" друкуватиметься у вівторок з датою середи, 24-го квітня.

Верховний Совєт СССР розглядав пропозиції про виправно-трудові табори

Москва. — В першому тижні квітня у Кремлі розпочалась сесія так зв. „Верховної Ради і Ради Національностей" СССР, на яких були заслухані й обговорені проєкти різних „указів". Совєтська преса, в тому й „Радянська Україна" з 13 квітня, повідомила, напр., наступне: „Проєкт Указу, поданий комісією, суворо зобов'язує службових осіб у встановлені строки і по суті розглядати подані заяви, встановлює потрібний контроль за проходженням заяв і скарг трудящих, запроваджує адміністрати в н у і кримінальну відповідальність винних у тяганині і бюрократизмі, в переслідуванні осіб, які подають скарги". Проєкт цього „указу" був прийнятий, але „з врахуванням висловлених пропозицій і зауважень" . . . Одна з постанов безпосередньо стосується сучасних совєтських кацетів, як їх офіційно називають, „виправно-трудових закладів": „Зокрема, розроблено пропозиції про підвищення ефективності умовно-дострокового звільнен н я від покарання, про посилення боротьби з рецидивістами, зміцнення законності в діяльності виправно - трудових закладів. Президія затвердила положення про трудові колонії для неповнолітніх. Були розглянуті клопотання про помилування засуджених, а також заяви про прийняття в радянське громадянство та інші питання". Можна припускати, що під тиском світової громадської думки і навіть членства деяких комуністичних партій, як канадійської, Москва вирішила піти на новий тактичний крок: винести постанови нібито про „зміцнення законности" в кацетах і тюрмах та достроково звільняти деяких ув'язнених, які караються там без провини.

В Совєтах знову засудили 17 осіб за змову проти режиму

Москва. — В Совєтському Союзі засуджено 17 осіб під закидом змови, що мала на цілі скинути теперішній комуністичний режим і встановити на його місце демократію із тісним пов'язанням з Церквою. Коло 60 російських інтелектуалів заснували „Російську Соціяльно - християнську унію для визволення народу". Ту тайну організацію поліція виявила і їх членів виарештувала під кінець минулого року. В першому тайному процесі засуджено осінню минулого року 4-ох лідерів тієї організації на в'язничні кари від 8 - 15 років, а з початком цього місяця скінчився в Ленінграді знову-же тайний процес проти 17-ох дальших членів тієї організації з карами від одного до шістьох років. Наступний процес „в підготові". Та тайна організація буцім-то була зорганізована за системою „трійок" із строгою конспірацією, в якій члени одної трійки не знали нікого з-поза неї. Організація виготовила власну політично-філософську платформу, побудовану на сполуці західньої демократії із християнізмом, вірніше — російським православ'ям. Про всю цю історію — організацію, виарештування її членів та тайні судові процеси — в совєтському радіо і пресі не було до цього часу ані слова. Оприлюднили її закордонні кореспонденти в СССР.

НА НАШІЙ, НЕ СВОЇЙ ЗЕМЛІ

(Що пишуть комуністичні газети в Україні)

„ЧОМУ МОВЧАТЬ БАНДУРИ?"

Мовчать тому, що не можливо дістати десь струн . . . „Культура і Життя" з 14-го квітня, забуваючи про інші області України, писала про Херсонщину: „Як повідомив редакцію заступник управляючого Укркультторгом А. Китаєв, українська контора „Укркульттор" обговорювала виступ газети. Херсонській базі Укркульторгу дано вказівку вжити заходів для поставки в роздрібну торговельну мережу м. Нова Каховка струн для бандур". Струни, здавалося б, річ далека від політики, але не в окупованій Україні.

РОЗМІРИ ПРИРОДНИХ РОДОВИЩ УКРАЇНИ

„Молодь України" з 7 квітня навела наступні дані: „У надрах України сконцентровано 84 проценти марганцевої руди, 32 — залізних руд, 31 — коксівного та 16 — кам'яного вугілля, 17 — природного газу. Значна питома вага України і в загальносоюзових запасах титану, самородної сірки, ртуті, цирконію. Останнім часом геологи виявили перспективні прояви золота, алмазів, цинку, свинцю. Але чи вестиметься їх промислове видобування, покажуть детальніші дослідження". Газета хвалиться тим, що понад 500 геологів-розвідників в УССР нагороджені сов. орденами . . .

КРИТИКУЮТЬ УКООПСПІЛКУ

„Укоопспілці варто продумати питання удосконалення системи плянування виробництва і реалізації власної продукції комбінатів, оплати праці їх трудовиків. Адже завдання по виробництву і реалізації продуктів харчування встановлюються в грошовому виразі, а заробітна плата нараховується в залежності від виконання плану товарообороту". Інформуючи про так зв. „комбінати" при удержавленій кооперації на Тернопільщині, де вигодовують свиней, ріжуть їх і випускають півфабрикати, „Радянська Україна" з 4 квітня розкриває й причину їх господарських неуспіхів: „На перешкоді дальшому розвиткові комбінатів стоїть брак оборотних коштів і банківських кредитів. На початок цього року дефіцит цих коштів досягав 184 тисяч карбованців".

ДО 50-ЛІТТЯ ОЛЕСЯ ГОНЧАРА

З нагоди 50-ліття прозаїка Олеся Гончара, автора повістей і романів воєнних і повоєнних часів в Україні, написаних з талантом, але в дусі „соціялістичного реалізму", в „Молоді України" з 3-го квітня надруковано велику статтю „Творчі магістралі письменника". О. Гончар є першим секретарем Спілки Письменників УССР. Звичайно, з нагоди такої річниці в СССР прийнято давати якийсь „орден", але О. Гончар його не дістав. Що ще більше кидається у вічі: в статті названо багато творів О. Гончара, але не згадано про його найновіший роман під назвою „Собор".

ДВІ ВЕЛИКОДНІ РАДІОПЕРЕДАЧІ В НЮ ЙОРКУ

Ню Йорк. — Українська радіопрограма „Гомін України" передасть дві Великодні програми у суботу 20 квітня: о 8:15 до 8:45 ранку, як і щотижня, та додатково о 9 — 9:45 того ж вечора. Програму передає д-р Сидір Чарторийський з радіовисильні WIVD.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc. at 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.
Subscription Rates: One year $12.00; six months $6.25; three months $3.25. Jersey City & Foreign Rates: One year $14.00; six months $7.50; three months $4.00 For UNA members monthly 65¢.
P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Перемога в Кесані

Звільнення американського уфортифікованого табору в Кесані від комуністичної облоги в першому тижні квітня ц. р. проминуло в американській світовій пресі майже без відгуку, дармащо ще місяць тому вся та преса була повна алярмуючих вісток, що ось Кесань перетвориться в „другий Дієнбієнфу", і вся його залога — 6.000 морських піхотинців — загине. Розгром американців у Кесані гучно заповідав північнов'єтнамський пропагандивний апарат, який власне порівнював Кесань із Дієнбієнфу: тією французькою фортецею, яку в'єтнамські комуністи у 1954 році облягали 55 днів і, здобувши та взявши там у полон коло 33.000 французьких вояків, завдали тією перемогою такого морально - політичного удару Франції, що вона відмовилась від дальших воєнних дій і зреклась у Женевському договорі того ж року всієї своєї індо-китайської колонії.

Переможець з-під Дієнбієнфу, комуністичний генерал Во Нгуєн Джіап, тепер військовий міністер в Ганої, керував також приготуваннями до наступу проти Кесаню. Його облога завершилася тоді, коли північнов'єтнамські війська захопили один за одним гірські шпилі, що оточують кітловину Кесаню, і встановили на них свої артилерійські позиції, з яких панували над усією кітловиною. Крім того — комуністи зірвали 18 мостів, що лучили Кесань з найближчою американською базою „Кемп Керрол". Дощова пора, „монсун", допомогла комуністам в тій операції. На уфортифікований американський табір у Кесані впало коло 200.000 гарматних стрілен, і вояки не мали змоги вилізати із своїх земних схоронищ-бункрів. Ворожа протилетунська артилерія не давала можливости приземлюватися літакам та гелікоптерам і харчі та амуніцію приходилось скидати до табору з парашутами — так само, як було колись в Дієнбієнфу. Острах за долю залоги в Кесані був такий загальний і глибокий, що президент Джансон зажадав від генералів, щоб вони на письмі запевнили його, що їй не загрожує заглада.

А втім, військові фахівці зразу звертали увагу на велику різницю між Дієнбієнфу з 1954 і Кесанем з 1968 року. Французи не мали бойового летунства і мали замало війська, щоб могли загрожувати облягаючим комуністичним військам з-позаду. Тим часом американське летунство панує ввесь час В'єтнамської війни у повітряному просторі. Воно також вирішально вплинуло на поразку комуністів під Кесанем: хоч комуністи встигли в деяких пунктах довести свої зігзагуваті окопи на віддаль 10-ох ярдів від зовнішніх дротяних застав табору, — масивне бомбардування з літаків віщувало масакру комуністичним військам, якщо вони перейшли б у масову атаку. До того ж вони опинилися б між двох вогнів, маючи позаду перстень великих американських і союзних військ. На облягаючі війська скинено 80.000 тонн бомб — більше як за всю протияпонську війну.

Ці два головні моменти склались на те, що Ганой не зважився на довгі й голосно заповіджувану атаку проти Кесаню. 7-го квітня ц. р. 1-ша Кавалерійська (рухомолетунська) дивізія разом із з'єднаннями південнов'єтнамських військ розпочала наступ з цілю зліквідувати облогу Кесаню. 450 гелікоптерів скидали парашутистів, які встановлювали щораз нові випадні й артилерійські бази. Водночас летунство засипало ворога бомбами, а піхота прочищала єдину вузьку суходільну дорогу ч. 9 від мін і засідок. Такими скомбінованими маневрами, що їх американські воєнні кореспонденти назвали революційною тактикою, пристосованою до партизанської тактики ворога та гористого і багнистого терену, зфорсовано шлях, на промаршування якого сама піхота потребувала б місяць. Північнов'єтнамське командування було настільки заскочене тим наступом, що наказало негайний відступ: комуністичні війська відступили так швидко, що не мали часу і змоги забрати чи знищити зброю і різні припаси. Вони залишили десятки гармат, сотні скорострілів, тисячі гарматних стрілен і ракет; в одному місці американці знайшли 200 скринь скондесованого молока...

Продовжуючи наступ, американці здобули всі довкільні гірські шпилі. Кесань перетворився в Дієнбієнфу — але для комуністів, а не для американців. Розвіявся міт „непереможного" генерала Джіяпа. Комуністична преса, очевидно, промовчала ту прогру, наче б Кесаню ніколи не існувало. Але в Ганої зрозуміли, мабуть, що годі поважно, поминаючи демагогічну пропаганду, розраховувати на воєнну перемогу над Америкою. І це стало головною причиною раптової зміни щодо мирових пропозицій Джансона.

І. Світ

МИР У В'ЄТНАМІ?

Після довгих підготовчих заходів Президент ЗСА проголосив, що бомбардування Північного В'єтнаму частинно припиняється і Америка очікує від Ганою відповідних кроків для початку переговорів про мир.

Спочатку Ганой мовчав, але пізніше прийшли відомості через нейтральні джерела, що він готов розпочати переговори. Постало питання про місце, де вони мали б відбутись.

Ганой запропонував столицю Камбоджі і Польщу, але Вашингтон ту пропозицію відкинув, бо ті країни не є фактично нейтральними, і в свою чергу запропонував Індію, Індонезію, Бірму, Ляос або Швайцарію.

Москва довго мовчала в цій справі, але пізніше підтримала Ганой, заявляючи про необхідність припинення „американської агресії". Пейпінг категорично заявив, що „американських агресорів треба бити, а не розмовляти з ними. Безперечно, для Пейпінгу немає значення, які страждання війна приносить для обох сторін.

Які причини, що Ганой погодився на такі переговори і Москва піддержує його в цій справі?

Відповідей на це питання є кілька. Головна та, що ведення війни в Південному В'єтнамі в сучасних умовинах зв'язане для Москви з великими витратами і на економіці СССР відбивається досить сильно.

Біля 40-50 совєтських кораблів перевозять військові матеріяли до Гайфонгу з Владивостоку та Одеси, звідки вони пливуть довкола Африки, бо Єгипет „заморозив" Суецький канал після невдалої війни з Ізраїлем.

Совєтські військові матеріяли мандрують з європейської частини СССР та Уралу через Сибір єдиним і без того переобтяженим залізничним шляхом. Вантажні потяги потребують 10-15 днів, щоб дійти від Уралу до Владивостоку, частина потягів від Забайкальщини переходить до Манджурії і далі витрачає понад два тижні, щоб переїхати Китай. Кілька потягів ідуть т. зв. монгольською залізницею від м. Кахта (Троїцькосавська) на Забайкальщині через Монголію до м. Калгану в північному Китаї. Цей останній шлях дуже непевний, бо залізниця ще в не закінченому стані.

Після закінчення війни Москва напевно не припинить постачання — очевидно, в значно меншій кількості — військових матеріялів Північному В'єтнамові, щоб затримати там свої впливи і допомагати вести саботажі та партизанку на території Південного В'єтнаму.

Щождо Ганою, то він так чи інакше війну повільно програє. Спонтанний наступ на південнов'єтнамські міста під час новорічних свят-Тет за кінчився повною поразкою. Генерал Джіяп, очевидно, великі надії покладав на піддержку того наступу місцевим населенням, але цього не сталося.

Восенний к о р е спондент „Ню Йорк Таймсу" Гансон Болдвін після своєї другої поїздки до В'єтнаму писав: „Перемога уникає противника. Немає підстав сумніватися, що Ганой утратив надію перемогти американців та їх союзників воєнною силою. Навіть остання „Тет-офензива" не дала перемоги, хоч вимагала довгих місяців підготови і концентрації численних військ та воєнних матеріялів... Противник був розбитий у всіх головних операціях, хоч втрати американських та союзних військ також досягли найбільших розмірів за всі роки війни".

Тактика, якої вживав ген. Джіяп проти французів, не дає подібних результатів в боях проти американців, бо вони мають колосальну повітряну силу і технічні засоби, яких у французів тоді не було.

Для Москви ведення війни у В'єтнамі обтяжливе ще й тим, що вона вимагає не лише звичайної зброї, але також у значній кількості модерних засобів, радарів, повітної зенітної артилерії, відповідних стрілен та комунікаційних матеріялів. І також технічного персоналу при ракетній, дуже коштовній зброї, серед якого напевно є втрати під час бомбардувань.

За останніми відомостями недавно появились у В'єтнамі і совєтські танки, які, одначе, в гірських і лісистих районах тієї країни не можуть бути ефективною зброєю.

Мобілізація і вишкіл нових контингентів південнов'єтнамської армії дає можливість американському командуванню значну частину воєнних операцій доручати цим новим військовим кадрам. Моральний стан південнов'єтнамського вояка, як стверджують військові фахівці, значно ліпший, бо він побачив, що ворога можна бити, що він не страшний.

Під час згаданої вище червневої офензиви на південнов'єтнамські міста потерпіло головним чином мирне населення. Розправи партизанів, конфіскація харчів і одежі — все це викликало від'ємні наслідки для червоних.

В цих умовинах Ганоєві не залишається іншого виходу, як шукати миру, хоч би подібного до корейського.

Безперечно, Ганой мав би можливість повести великий наступ проти американців з допомогою червоного Китаю, який дуже того хотів би, але Го Ші Мінь і вся його кліка добре знають китайців, які поневолювали їх на протязі століть.

Корейський досвід показав, що під час мирових переговорів союзні війська зазнали найбільших втрат. У В'єтнамі це може повторитись.

БАТЬКИ: Зв'яжіть замолоду ваших дітей з найстаршою, найбільшою й найбагатшою українською національною установою поза межами Батьківщини, якою є Український Народний Союз, щоб запевнити їм кращу будучність, а нашій громаді у вільному світі нового діяльного члена!

В. Чапленко

МИ ВЖЕ ЗНАЄМО! МИ ВЖЕ ПРОЧИТАЛИ!

„Людина — це звучить гордо!" — вигукував колись М. Горький. І большевицькі публіцисти частенько цей вислів повторюють. Але разом з тим, як я'вдомо, ніхто, ніде й ніколи не зневажав так людської гідности, не знецінював так людської одиниці, як большевики, що позбавили творчі одиниці права незалежно мислити, а понаддійствійньове суспільство перетворили на безправну отару. А коли хто потрапляє у їхній м'ясомолинок як „ворог", то тут уже людську одиницю „стирають на порох". А розмах засобів, що ними вони користуються для цього, у них якнайширший: від катування, з супроводом „славнозвісної" московської лайки, заарештованих до іронічних лапок у трактуванні „буржуазних" та інших „немарксистських" науковців. Такі лапки вони застосовують, „оздоблюючи" ними кваліфікацію („учений", „професор") навіть таких велетнів української науки як М. Грушевський, С. Єфремов та інші.

От і тепер, вихопивши з життя цілу когорту здібної, повної життєвої снаги молоді (пересічно по 28-30 років, як свідчить В. Чорновіл), молоді вже „радянського" виховання (цей режим, як теміологічне страховище, пожирає своїх власних дітей), заарештувавши її в таборі примусової праці та в в'язниці, вони, большевики, у своїй пропаганді намагаються насамперед знецінити цих людей як таких.

В. Чорновіл у своїй передмові до збірки біографічних матеріялів та творів цих молодих письменників, науковців і мистців „Лихо з розуму" згадує, що „з однієї високої трибуни було заявлено, що... заарештовано всього лише декількох злочинців, які не мають ніякого відношення до творчих (тобто казенних — В. Ч.) спілок" (стор. 15). Він же пише її про те, що „невеличкі частині творчої інтелігенції прочитали документ, у якому наведено довільно вирвані із слідчих протоколів фрази, які повинні були підтвердити, що всі засуджені сприймають кару як справедливу реакцію на їхні вчинки" (стор. 15).

І Чорновіл спростовує це не тільки наведеними в збірці даними та творами цих людей, а й самою назвою її — „Лихо з розуму". Як відомо, „Лихо з розуму" — це український переклад заголовка відомої сатиричної комедії російського письменника першої половини XIX ст. Грібоєдова, що з неї черпали ідеї перші свідомі борці з тиранією російських царів — декабристи, діячі, що почали той рух за визволення людини, людської особистости, який большевики перетворили на... його „діялектичну" протилежність.

Як відомо, „злочини" позасуджуваних було тільки в тому, що вони вимагали здійснення конституційних прав українського народу, і тому керівники УССР і могли поінформувати про це тільки „невеличку частину творчої інтелігенції", а ширші кола української громадськости залишили в повній непоінформованості. А як репресовані самі про себе поінформували, поширивши нелегально свої „клопотання", „заяви" та „листи" і це кінець-кінцем дісталось аж за залізну заслону і викликало обурення всього цивілізованого світу, то гідним наступникам Сталіна й доводиться тепер „виправдуватись" уже перед широким світом.

Я маю на увазі інтерв'ю з працівником київської прокуратури Малим (цей перевертень навіть своє прізвище наголошує „по - старшобратньому" — на першому складі) кореспондента Київського радіо, передане „для українців, що проживають за кордоном" (а не для своїх громадян) 13 квітня цього року. Не виключене, що вони хотіли заспокоїти й канадійських комуністів, зокрема ТОУК, що саме в цей час 12, 13 й 14 квітня мали свій з'їзд.

І от цей „Малий" зробив жалюгідну спробу затемнити сонце правди, знецінити високолюдські пориви цих українських ідеалістів - патріотів, що жертвували своїм життям з любови до рідного народу, рятуючи його від цинічної русифікації. А вживши, цей „Малий", і цим разом випробуваного методу — заперечення вартости цих людських одиниць.

Євгенія Кузнєцова — це, бачте, звичайна собі лаборантка, яка до того ж уже й покаялась та з обуренням відкинула непрохану оборону — клопотання двох шведських учених у її справі, — покаялась і живе спокійно в Києві разом із сином та невісткою.

В. Чорновіл, щоправда, закінчив факультет журналістики Київського університету, але працював у якійсь незначній газетці, пізніше в товаристві охорони історичних пам'яток. Крім того, він виявив невдячність до держави, яка дала йому освіту і забезпечила матеріяльно його життя, пишучи скарги до високих державних інстанцій. Його викликали на розмови й попереджали, але він не вгавав. Отож цілком „заслужено" його й покарали. Але покарали не дуже суворо, бо запроторили в табір тільки загального режиму, а потім ще й зменшили кару наполовину.

Ну, а С. Караванський — це вже справжній злочинець. Якщо кажуть, що його заслано без суду, то це неправда: його судили за шпигунську діяльність як румунського шпигуна. (Про те, що на підставі того давнього засуду він просидів у в'язницях 17 років, „Малий" не згадав). Він також писав „заяви" на різних державних діячів, завести тощо, щоб сидіти тихо (як сидять члени... дом, — казенних творчих спілок, за що їм і дають ордени та нагороди). А коли кажуть, що Караванський поет, перекладач, мовознавець, то це цілковита вигадка, — він у цьому творчому розумінні справжнісінький нуль, у нього ніякого такого надбання немає. І знов таки „Малий" не згадав про те, що, проживши в таборах найкращі роки свого життя — аж сімнадцять років! — а на волі тільки п'ять неповних років, чи міг він багато зробити? Але й те, що зробив, як це видно з матеріялів, уміщених у збірці „Лихо з розуму", свідчить про неабиякі його здібності.

Тут не місце аналізувати творчі здібності Караванського, Чорновола та інших (крім трьох згаданих вище прізвищ, я більше не чув з радіо, вони відомі з інших джерел), але не можна заперечувати їхніх ідеалістичних прагнень, невтомленої жадоби знання, шукання нових шляхів т в о р ч о сти (напр., малярська творчість мистця Заливахи), щирого українського патріотизму, якого не залякали жорстокі терористичні умови „радянської" дійсности. Їхні, тепер

(Закінчення на стор. 3-ій)

„Витязь революції"

Таким „витязем" назвав київський журнал „Україна" (ч. 49) Миколу Скрипника, який був учасником жовтневого перевороту в Петрограді, одним з найстаріших членів большевицької партії, якого вислав Ленін в Україну в 1917 р. для поборення Уряду УНР. На Донбасі і в Одесі Скрипник організував большевицькі повстання, а з 1925 р. М. Скрипник став членом Політбюра ЦК К-П(б)У, редагував київського „Комуніста", був членом АН УССР. Микола Скрипник був одним із промоторів українізації державного апарату в 20-их роках і добився того, що навіть у Казахстані відкривали школи з українською викладовою мовою для місцевого українського населення, а в Україні московські „тяпкіни - ляпкіни" були змушені вивчати мову народу, хліб якого їли. М. Скрипник вважав себе найбільшим знавцем національного питання в СССР. В той же час Сталін вважав себе найбільшим знавцем національного питання і, очевидно, не терпів колишнього „учня" Леніна.

На початку 1930-их рр. — років колективізації, терору проти селян, заслань і врешті штучно викликаного Москвою голоду в Україні — розпочався і новий сталінський курс: замість „українізації" — русифікація неросійських народів. Микола Скрипник зазнав тоді такого удару, що наклав на себе руку.

Тепер київський журнал „Україна" в піднесеному тоні розповідає про самогубство Миколи Скрипника, оминаючи причин, які довели до такого наслідку, і які вже існують і тепер, у ще гострішій формі:

„Життя М. О. Скрипника несподівано обірвалося 7 липня тридцять третього року. Його ім'я тривалий час несправедливо було забуте. Але пам'ять про нього жила. У вересні сорок першого року автор цих рядків з групою харківської молоді рив оборонні траншеї у Лісопарку (передмістя Харкова). Вертаючись пізно вечір до міста, ми ліворуч шосе Харків-Белгород натрапили на невеличке кладовище. На одному з мармурових обелісків прочитали: „Микола Олексійович Скрипник. 1872-1933". А під обеліском жарів вінок із живих айстр і чорнобривців. У Харкові тоді ніхто не жив з родичів Миколи Олексійовича. Та хтось таки носив квіти на його могилу. Вони буяли тут і в мирний час, і в похмурі, суворі дні війни. Бо витязі — не гинуть".

Якщо Москва на сторінках київської преси „реабілітує" Миколу Скрипника, то єдиним реальним доказом цього могло б бути бодай часткове повернення прав українській мові і культурі на Україні. Все інше — пустопорожні слова. (лп)

Голос читача

ЩЕ ПРО СЛАВКА І МАТІР

Пані Віра Дорожинська справді цікавою статтею відгукнулась на статтю пані Кушнір „Мати чужинка". Але вона повинна була поділити свій відгук на три-чотири частини, бо порушила цілий ряд соціологічних і психологічних явищ. Проблеми педагогічні та лінгвістичні, дуже важливі в цій статті, вона, однак, майже цілком поминула.

Наприклад, вона дуже оптимістично твердить, що „якщо Славко трохи калічить українську мову — не біда, підросте, поправиться". Підозріваю, що її діти ще маленькі, і вона ще не мала ще нагоди переконатися, як в практиці справджується українська приповідка: „Чого Івась не навчиться, того Іван не зможе!"

Поперше. Де ж він „поправиться"? У школі? Ні, тут школи не вчать української мови, а вчать „школи українознавства" — це одна лекція раз на тиждень, і то в багатьох місцевостях їх нема! Чи „поправиться" вдома? Ні. Коли він звикне говорити з батьками по-англійськи, то для нього буде зовсім неприродним раптом почати по - українськи. Зрештою, де знайде він час, коли „підросте" і увійде в життя?

Подруге. Кожний підручник фонетики вияснює, як у дитинстві горляні язичні м'язи набирають „звичок" і як вони штивніють у дорослому віці. Навряд чи зможе Славко „поправитися", якщо не засвоїть вимови ще „домашнього порядку" слів, у розмові з батьками.

Треба тільки прочитати книжку І. Коляски „Едюкейшен ін Совєт Юкрейн", щоб здати собі справу з того, що не поможе говорити дитині про нарід і козаків і героїчне минуле, коли є небезпека зникнення української мови з лиця землі, а з нею і ідентичности нашого народу. Цю книжку справді мусить прочитати кожна українська мати.

Марта Бабич-Трофименко
Віллінгтон, Дел.

Ольга Приходько

ПРАДІД ІЛІЯ

Частина четверта

НАТАЛЯ

(18)

Кам'янецький пансіон

Дівочий пансіон Подільської єпархії містився у великому будинку за високими мурами, осторонь за містом, при битому шляху на Проскурів. Це була стара триповерхова будова, що постала ще за часів польського панування. Багатий та могутній католицький орден Єзуїтів поставив цю розлогу будову для своєї колегії. Праве її крило було заряджене як костьол, середній корпус — як школа, а в лівому крилі містилась адміністрація.

Будинок справляв понуре враження: всередині цілий лябіринт довгих, вузьких коридорів, розібратись незорієнтований людині було не легко, бо коридори були, очевидно, навмисно поплутані — завертали то туди, то сюди і нарешті впиралися в глуху стіну. Чужа людина, а особливо дитина, в тому лябіринті мусіла блудити, поки не призвичаювалась.

Пізніше те все було перебудоване.

Навколо будинку був великий, гарний парк, за ним овочеві сади, а далі городи, поля, господарська економія з стодолами та хлівами для худоби.

Ця вся посілість, як сказано, належала колись єзуїтам, а потім перейшла до Подільської єпархії, яка передала той масток разом з економією для попівен.

Пізніше це все змінилось. До цього пансіону привіз о. благочинний Білинський Наталю. Довго дзвонили і стукав, поки відчинилась вузька фіртка у великій брамі і старий, кремезний дідуган в обліз́лому військовому мундурі заявив, що тепер вакації, канцелярія зачинена і прийому нема. Але о. Білинський сказав, що має справу до начальниці пансіону від Єпархії, і дідуган показав, куди мають вони йти.

Начальниця, ще не стара і дуже присмна дама, недавно призначена з Петербургу, уважно вислухала пан-отця, ласкаво глянула на Наталю і сказала, що, хоч наука ще не почалася, з огляду на таке виключний випадок, вона посприяє про цю дівчинку.

— Ах, бєдноє дітя, мы здєсь о ней позаботімся! — додала вона зворушеним голосом.

Отець Білинський поспішав у своїх справах, отже подякував начальниці, попрощався з Наталею і відійшов, а Наталя залишилася сама за високими мурами, серед чужого, чужого оточення...

Начальниця, яка з першого погляду сподобала собі цю гарненьку дівчинку, примістила її тимчасово у кастелянші, що мала донечку приблизно однакового з Наталею віку. Це дуже допомогло Наталі в перші дні освоїтись.

Нова товаришка оповідала Наталі про школу, про вчителів, про товаришок, водила її з собою в парк і в сади, — де саме достигли сливки, і дівчатка сідали десь під деревом, їли сливки та балакали про всяку всячину. Себто балакала більше товаришка, а Наталя слухала, але серце її болісно стискалось за домом, за мамою, за братиком, а також від страху перед невідомим майбутнім, перед цими мурами, які лякали взагалі дівчинку. Чулася вона тут, як у неволі. А вночі не могла спати і тихенько плакала в подушку. Але минав день за днем, і Наталя помалу звикала до цього чужого світу.

Коли розпочалася наука, вчителі приділили Наталю до 3-ої кляси, зважаючи на її знання та на її вік. Як тепер їй придалося все те, чого так непомітно навчив її любий батько!

І ось перевели Наталю від ласкавої кастелянші до дортуару 3-ої кляси, між нових товаришок.

Як Наталя різнилася від них! Почасти вона сама це почувала, але ще в більшій мірі зауважили це всі вчителі, а особливо товаришки.

Дочки священиків із сільських парафій у ті часи виглядали дуже провінціяльно: свіжі, рожеві в барвистих сукнях, здебільшого незграбно пошитих містечковою кравчинею „на виріст", у черевиках куплених на ярмарку також „на виріст", гладенько зачісані, з туго заплетеною косою, часами обложеною віночком круг голови. Вони соромились чужих людей і трималися тісним гуртком, до якого Наталя ніби зовсім не підходила.

Наталя була зовсім інша. Наталина мама, вихована свого часу польково-шляхтянкою, була перейнята духом польської культури, отже старалася і своїх дочок виховувати в тих формах, як у поведінці, так по можливості і в зовнішньому вигляді. Вона мала змогу гарно одягати своїх донечок, бо хоч Десерівка містилася в глухому закутку біля волинських лісів і болот, за тими лісами була Австрія, і тими лісами ходили контрабандисти-пачкарі, переносячи різні люксусові речі для заможних польських панів. А через знайомих жидів діставалися ті речі й до Десерівки.

Тож уже з малих літ носили дівчатка шнуровані корсети, щоб мали тоненькі стрункі постави, щоденно Настя закручувала їм волосся на спеціяльні котушки, щоб трималося гарними локонами. Дівчатка не сміли бігати босими, щоб не розхляпувати ніжок, не сміли ходити на сонці без капелюшків, щоб не засмалитись, не сміли їсти грубших страв, щоб мати ніжний колір обличчя. Взагалі мусіли пам'ятати про безліч усяких дрібниць, яких не вільно робити добре вихованим панночкам.

Панночка створена для окраси життя, для втіхи та радости свого оточення, отже мусить бути завжди гарною, не сміє бути надутою, нечемною, вередливою, навпаки — завжди має бути присмною, милою, привітною, з одночасно скромною, стриманою і при тому достойною.

Петруша, молодший братик Наталі, не раз, слухаючи ті всі заввагі, казав:

— Як добре, що я не панночка!

Особливо це стосувалося їжі. Петруша був жвавий хлопчик, свіжий, здоровий. Набігавшись на позітрі, накупавшись з сільською дітворою в ставку, прибігав він увечері додому з добрим апетитом і любив сісти собі в куточку на кухні десь за вечерю, коли баба Явдоха, що вміла так смачно варити, подавала пухку мамалигу з шкварками, бриндзею, огірками або голубці з пшоном та грибами, або гречані пляцки з сиром чи пампушками з часником. Сестри не сміли їсти таких вульгарних страв. Правда, і їхній батько, пан-отець Василь, хоч був дуже невибагливий, їв мало і дуже скромно, таких страв не зносив. Для нього і для панночок готувала Настя якусь легшу, делікатну вечерю.

Отже, Наталя була вихована, як така ніжна панночка.

Виряджаючи донечку до Кам'янця, мати справила їй нову синеньку сукню з білим твердим комірцем, як носили тоді дівчата в польських пансіонах, купила маленькі зграбні черевички та гарний капелюшок з широкими синіми биндами, що нав'язувались пишним бантом на шийці, як той було модно. І як це все підходило до синіх очей Наталі, до темнорис її ніжного личка, до темних, блискучих, пишних льоконів, що спадали вздовж личка на плечі! Але найбільше в р а ж е н н я справляли її очі, глибокі, замріяні, здавалося, що вони дивились кудись далеко, далеко...

(Далі буде)

ВСЯ ВЕЛИКОДНЯ ПИСАНКА НА ДОПОМОГОВІ ЦІЛІ ЗУАДКОМІТЕТУ

ПОЖЕРТВИ ВИСИЛАТИ БЕЗПОСЕРЕДНЬО ДО ЗУАДК У ФІЛЯДЕЛЬФІЇ: UNITED UKRAINIAN AMERICAN RELIEF COMMITTEE, 5020 OLD YORK RD., PHILADELPHIA, PA., 19141

ВІСТІ З ТОРОНТА

ПАНАХИДА ЗА ОСНОВНИКА ПЛАСТУ. В понеділок, 1-го квітня о год. 7-ій вечора відслужено в церкві св. о. Миколая Торжественну Панахиду за спокій душі сл. пам'яті засновника Пласту — д-ра Олександра Тисовського, який помер у п'ятницю 29 березня у Відні. Простору церкву заповнила уніформована пластова молодь із прапорами. Вона під проводом своїх зверхників і виховників прийшла, щоб востаннє зложити поклін і духово злучитись із тими, що відпроваджатимуть у вічність великого провідника молоді, науковця, педагога-виховника і великого сина України, далеко на чужині в Австрії. До Торжественної Панахиди під проводом о. д-ра Б. Липського, пароха церкви, станули чотири священики, які заносили свої мольби перед престол Всевишнього за спокій душі Начального Пластуна. Імпровізований мужеський хор під проводом п. Бресденя співав Панахиду.

ПРОТЕСТАЦІЙНЕ ВІЧЕ. Відділ КУК в Торонті рішив влаштувати протестаційне віче 12-го травня. На засіданні відділ заплянував перевести акцію підписів та всеукраїнську маніфестацію для внесення протесту проти жахливого переслідування в Україні. Покликано до життя діловий комітет з представників складових організацій, які мають зайнятися підготовкою і проведенням маніфестації. Промовцями на маніфестації будуть: ген. секретар СКВУ — п. Плав'юк, Маруся Бек, посол Мандзюк, і представники провінційного і федерального урядів. КУК закликає всі складові організації та їх членство і весь український загал до активної участи в маніфестації. Коли ворог переслідує наших братів і сестер в Україні, запротестуймо гідно й належно тут у вільному світі! Нехай 12-го травня ніхто з нас не залишиться вдома, але як одна спільна суцільна громада, долучімо свій голос в обороні переслідуваних, але нескорених наших братів.

МОЛОДЬ НА ПОШАНУ КОБЗАРЯ. Молодь курсів українознавства нашого міста влаштувала в неділю, 31 березня о год. 3.30 по пол. в азлі Центральної Технічної Школи Концерт в честь Т. Шевченка. Імпреза була дбайливо підготована і на належному рівні. Можем бути гордими, коли дивимося на нашу молодь, яка шанує і розуміє творчість Шевченка. В програмі виступали: учні курсів українознавства ім. Гетьмана Мазепи, УНО місто і філія - Торонто захід, Святомиколаївська Школа ім. Сковороди, Етобіко ім. Т. Шевченка, Музичний Інститут ім. Лисенка. Святочну промову виголосив гарно й поетично поет Б. Олександрів. Побіч деклямацій, були добрі виступи учениці курсів І. Мазепи - Анни Черняк, доні знаних наших співаків Ір. і П. Черняків, що в фортепіяновому супроводі своєї мами гарно відспівала дві пісні. Студентка Муз. Інституту ім. Лисенка Євгенія Деревлянка відіграла скрипкове соло в супроводі фортепіяну п. З. Лавришина, бездоганно і з заавансованою технікою. Велике враження на присутніх зробило виведення інсценізації поеми-містерії „Великий льох" у постановці артистки Марії Левицької. Хоч всі точки програми були бездоганні — то несподіванкою була поява дівочого хору Курсів Українознавства Святомиколаївської Церкви „Веснівка", що в складі понад 65 осіб, у кольоритних стилізованих гуцульських строях, під проводом своєї молоденької здібної дириґентки пані Квітки Зорич - Кондрацької, немов „червоний мак" не тільки що закрасили сцену, а своєю дисципліною і поставою заворожили присутніх і можна б сказати по мистецьки виконали своє завдання. При фортепіяні була Зеня Кушпета. Побіч чарівної „Верховини" бренів „Садок вишневий" і „Пісня про Дніпро". Бадьорим „Заповітом" — закінчив цей чудовий молодечий ансамбль вдалий і успішний концерт. Наша молодь гідно і достойно вшанувала пам'ять того, який „панувати буде над нами, доки живуть люди".

ПОСИЛЕНА ЗБІРКОВА КАМПАНІЯ. Український Дім для Старших під назвою „Пансіон ім. І. Франка" приступив до реалізації своїх плянів закуплення площі і побудови відповідного для потреб нашої великої української громади в Торонті — Дому для Старших, в якому можна б примістити найменше 100 осіб. Покликаний управою до життя збірковий комітет розпочав збіркову акцію, яка повинна б принести 100.000 дол. для закуплення площі і внутрішнього устаткування. Коли розпічнеться будова, Провінційний Уряд виплатить призначену дотацію в сумі 500.000 дол. До Почесного Комітету запрошено: обох наших Владик: Високопреосвященнішого Арх. Михаїла і Високопреосвященнішого Кир Ізидора, голову відділу КУК — д-ра О. Бойка, проф. д-ра П. Смильського, голову жін. КУК — пані Заяць. Діловий комітет очолив член Управи Т-ва д-р П. Глібович, до якого входять ще: проф. о. П. Хомин о. Ю. Ференців, д-р О. Охітва, п. Б. Бігус, адв. Ю. Романко, п. М. Шафранюк і пані Навроцька. Окремі збірщики відвідають наші доми, та будуть просити про зложення такої пожертви, на яку кожного з нас стати. Не відкажімо допомоги доброму і гуманітарному ділу.

ПАНАХИДА ЗА ГЕН. Т. ЧУПРИНКУ. В неділю, 31-го березня о год. 6.30 вечора відслужено Торжественну Панахиду за спокій душі сл. п. Генерала Тараса Чупринки — Р. Шухевича, що 18 років тому згинув з рук окупанта, виконуючи свої обов'язки на службі України. Участь в панахиді взяли колишні вояки УПА без огляду, чи належать вони до Т-ва, кол. вояків УПА, чи Станиці кол. вояків УПА. Члени Т-ва кол. вояків УПА взяли участь з своїм організаційним прапором. Панахиду відправили чотири священики під проводом о. Лавришина.

В. Дідюк

Мілвілл, Н. Дж.

ШЕВЧЕНКІВСЬКІ РОКОВИНИ

17-го березня в церкві св. апостолів Петра і Павла настоятель парафії відслужив панахиду за душу нашого всенаціонального пророка Тараса Шевченка, а всі присутні з почуттям глибокої віри вознесли свої молитви до Бога, благаючи, щоб пророчі слова „Встане Україна..." здійснились якнайшвидше.

Після молитви всі пішли до церковного дому, де відбулася Святочна Академія. В цій Академії приймали участь всі діти школи українознавства і деякі дорослі громадяни.

Розпочалася Академія співом церковного хору під дириґентурою Сергія Козачука. Проспівали „Заповіт". Гарний вигляд хористів і добре виконання приємно вражали глядачів.

Виступив на сцену 8-мирічний Ромчик Куйдич і з надхненням виконав прекрасно на скрипці „Думи мої, думи".

Після цього вийшли на сцену учні —Віктор Кушнір, Марія Сущик, Юрчик Ленко, Христя Мурована, Михась Коретень, Наталя Нікатич, Ромчик Куйдич, Михайло Фидяй, Галя Сущик та стали по боках портрета Т. Шевченка. На зустріч їм з'явилася на сцені Марія Марандіно і запитала, чи знають вони, як жив поет Тарас. На цей запит по черзі були відповіді у віршованій формі. (Монтаж Марії Стратієнко).

Після зміни декорації відбулася інсценізація першої частини поеми „Великий льох", під заг. „Три душі". Ліля Люлька подала коментар, а з трьох сторін прилетіли „душі" (Наталя Куйдич, Вітуся Коретек, Ірця Ленко) і спинились коло бані церковної з хрестом, виголошуючи відповідні слова з поеми. Володя Кушнір сказав пояснення.

Коментатор до другої частини поеми, гарно опрацьований виголосила п-ні Ніна Куйдич. По закінченню останніх слів, прилетіли три ворони (п-ні Д. Запар, п-ні К. Коретен і п-ніВ. Ніркгич) і спинились навколо маяка, розмовляючи між собою. А початок і закінчення виголосила Галя Фитяй.

Дуже гарно проспівали учні під керуванням старшої учениці Лілі Люльки — „Садок вишневий" і „Реве та стогне". П-ні Віра Люлька гарно продеклямувала „Три шляхи".

Академію закінчив церковний хор співав поеми „Розрита могила". Академія тягнулася одну годину. Присутніх було коло 80 осіб. Переведена збірка на національні потреби дала 32 дол. 65 цен.

Всі старші виконавці були добре підготовані і їх виконання заслуговує на додатню оцінку, на похвалу.

Мене зворушило виконання дітей, що з правильними наголосами виголошували тексти. Такі імпрези мають велике значення при навчанні української мови: діти непомітно збагачують словник української мови і надовше зберігаються в пам'яті вивчені тексти.

При цьому належиться глибоко-сердечна подяка за поміч у згаданій імпрезі пані Ніні Куйдич за пораду в костюмах і декораціях. Панові М. Васюті за зроблення церковної бані і хреста. Панові І. Найді за поміч у побудуванні маяка, ще також матерям та батькам при підготовці дітей.

Є. Савчук

З ГОЛОВНОЇ КАНЦЕЛЯРІЇ УНС

З головної канцелярії Українського Народного Союзу інформують:

Приспішена висилка місячних виказів і рахунків та грамот нових членів знайшла прихильний відгук серед секретарів відділів, які виявляють апробату цієї поправи забезпеченевої служби скорішим звітуванням із зібраних вкладок від членів, як також ранішими посилками аплікацій нових членів.

З кінцем березня було вже дуже мало відділів, які припізнили посилки зібраних вкладок до Головної Канцелярії і так само було лише декілька випадків спізнень із аплікаціями нових членів. Вже в цьому місяці, тобто в квітні, після скорої висилки місячних виказів і рахунків та грамот нових членів, секретарі спішать із розчисленнями із зібраних вкладок. До 17-го квітня, тобто лише декілька днів після одержання рахунків, секретарі понад 20 відділів прислали зібрані вкладки.

До цього ж 17-го квітня наспіло до Головної Канцелярії 86 аплікацій нових членів, в тому 45 дорослих, 28 молоді і 13 на акцидентове забезпечення.

Члени повинні вплачувати свої вкладки вже спочатку місяця, як у випадку платности місячних вкладок, так і при вплатах квартальних, піврічних і річних. Ці вкладки, висота яких апробована забезпеченевими властями, є платні в дійсності вже першого дня даного місяця. Що більше, управленими до знижкових вкладок квартальних, піврічних і річних є тільки ті члени, які вплачують ці вкладки на час тобто наперед за три, шість чи дванадцять місяців. Коли ж вони спізняються з вплатами таких вкладок, тоді ці члени не можуть користати із знижки і повинні спізнені вкладки вплачувати на місячних ставках.

УКРАЇНСЬКА ВИХОВНА ПОРАДНЯ В НЮ ЙОРКУ

Опитування виявили, що більша половина американських батьків мають поважні клопоти з вихованням своїх дітей.

Те лихо добирається вже й до нас — українців. Щораз більше наших людей нарікають на труднощі з дітьми і щораз нові випадки морального розкладу трапляються серед наших малолітних.

Батьки звичайно завважують, що поведінка їхніх дітей не веде до добра, але вони в більшості випадків не вміють вплинути на зміну тої поведінки. Щоби допомогти їм розв'язати цю нелегку проблему, подбав відділ Самопомочі в Ню Йорку про створення Виховної Порадні, яка зможе подати заінтересованим батькам фахові вказівки, основані у випадку потреби на індивідуальному обслідуванні.

В порадні працюватимуть чотири специялісти: соціолог, психолог, педагог і лікар. Всі вони мають поруч високої професійної освіти ще й практичний досвід, набутий здебільшого в подібних американських установах.

Прізвища інтересантів порадні й подані ними інформації будуть трактовані строго довірочно.

За ближчими інформаціями звертатися телефонічно на ч. 777-1336, а в дні від вівтірка до суботи в годинах 5-7 пополудні.

СЕНАТОР ДЕМОКРАТ ІЗ ЛУЇЗІЯНИ Расселл Б. Лонґ в радіовім і телевізійнім інтерв'ю заявив, що поліція повинна стріляти тих всіх грабіжників, які стараються втекти з пограбованим товаром і не дають себе заарештувати поліції. *Сенатор Лонґ* каже, що суспільство легко погодиться на те, що втратять життя кілька бандитів, злодіїв і паліїв, коли цією ціною вдасться зберегти лад, як цього вимагає закон. Сенатор Лонґ каже, що поліція не сміє бути сантиментальною і слабою, коли вона має стояти на сторожі законів. *Лонґ сподівається*, що президент Джансон видасть рекомендації, щоб зберегти порядок.

МИ ВЖЕ ЗНАЄМО! МИ ВЖЕ ПРОЧИТАЛИ!

(Закінчення зі стор. 2-ої)

свідчать про їхній розум, добру освіченість, уміння викприступні для нас писання ладати й арґументувати думки з незаперечною переконливістю, частенько з убивчим для „радянських" діячів типу „Малого" дотепом („Репортаж із заповідника імени Берії" В. Мороза) з надзвичайною для терористичних умов сміливістю. Якщо мати на увазі цю останню прикмету їхніх писань, то не можна не відзначити хоч би „клопотання" С. Караванського, надісланого голові Ради Національностей СССР, яка, мовляв, за останні тридцять років „розглянула дуже мало національних справ, а в тому клопотанні він порушив справу приєднання до УССР Кубані й інших суміжних з нею українських земель, засуджених тепер на русифікацію, як також домагається виправлення й інших несправедливостей щодо поневолених у цій в'язниці народів — спадкоємниці царської імперії. І багато іншого ми знаємо з писань та творів цих талановитих ідеалістів.

Тож даремно ви силкуєтеся їх знецінити, добродію „Малий"! Ми вже прочитали всі їхні писання, і ми знаємо „кого, коли за що розпинали", як цього хотів і В. Чорновіл, коли поставив ці Шевченкові слова на титульній сторінці збірки „Лихо з розуму". Знає їх і широкий вільний світ та вільна закордонна преса, в тому числі й „Ню Йорк Таймс", з яким ви також „полемізуєте". Не тратьте, куме, сили!

МОСКОВСЬКІ НАЗВИ В БОЛГАРІЇ І „РАДЯНСЬКА УКРАЇНА"

Кореспондент „Радянської України" А. Москаленко, побувавши в столиці Болгарії Софії, де відбудеться „Світовий з'їзд молоді", з особливим смаком писав у числі з 14 квітня: „Які назви дає болгарин найкрасивішим місцям? От Софія. Найгарніший бульвар троянд — імені Леніна, бульвар каштанів — Російський, бульвар тополь — імені Толбухіна. Це визначні місця". Не даремно писав великий Тарас Шевченко про „рабів, підніжків, грязь Москви"...

СТУДЕНТСЬКА ЗАБАВА В НЮ ЙОРКУ

27 квітня відбудеться велика весняна забава, в приміщенні Нью-Йоркського університету, біля Вашинґтон Скверу. Ця забава дасть нагоду українським студентам чисельно зійтися, поговорити і потанцювати. Студенти будуть танцювати під електричну і ритмічну музику Мирона Магнети з Ротґар університету.

В ПЕРШУ БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ
нашого Найдорожчого МУЖА і БАТЬКА
бл. п.
інж. ІВАНА СТЕЦІВА
будуть відправлені
ЗАУПОКІЙНІ СЛУЖБИ БОЖІ
в п'ятницю, 19-го квітня 1968 р.
о год. 6:30 ранку в Українській католицькій церкві СВ. ІВАНА ХРЕСТИТЕЛЯ в НЮАРКУ
і в той же день о год. 8:30 ранку в українській католицькій церкві СВ. ІВАНА ХРЕСТИТЕЛЯ у ВИПАНІ, Н. Дж.
Про молитви просять:
дружина — СТЕФАНІЯ
донька — ЛЯРИСА з мужем ТАРАСОМ
син — ЕВГЕН

ПОТРІБНО
ЛІНОТИПІСТА
ДО ДРУКАРНІ „СВОБОДИ"
Платня після умови. Добрі умовини праці, бенефіти.
Зголошуватись:
SVOBODA
83 GRAND STREET JERSEY CITY, N.J. 07303
або телефонувати:
HE 4-0237 з Ню Йорку BA 7-4125

„КОВБАСНЮК АҐЕНЦІЯ"
Засновано 1920 р. Тел.: AL 4-8779; AL 4-8717
НОТАРІЯЛЬНЕ БЮРО
286 E. 10th Street New York, N.Y. 10009

- БІЛЕТИ НА КОРАБЛІ І ЛІТАКИ ДО ВСІХ ЧАСТИН СВІТУ;
- ВСЯКІ ІМІҐРАЦІЙНІ СПРАВИ;
- ВСІ РОДИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ;
- ПОСЕРЕДНИЦТВО ПРОДАЖУ РЕАЛЬНОСТЕЙ;
- ПАКУНКИ ДО ВСІХ КРАЇН ЕВРОПИ І АЗІЇ;
- МІЖНАРОДНІ ПОШТОВІ ПЕРЕКАЗИ.

Віра КОВБАСНЮК-ШУМЕНКО Антін ШУМЕНКО
ВІДКРИТО: в КОЖНИЙ ДЕНЬ від 9:30 — 6:00 веч.
в ПОНЕДІЛОК — 9:30 до 7:00 веч.
в СУБОТУ — 9:30 до 12 дня

Cafe Geiger
ШТУЧНО ХОЛОДЖЕНА
206 E. 86 St. (b. 2 & 3 Ave.)
NEW YORK
Tel.: RE 4-4425
Щоденно КОНЦЕРТ
Власник: Helmut Vollmer
від год. 4:00
Найкраща нім. Кухня. Ланчі. Обіди
Знамените печиво власної пекарні.
Прошу зголошуватись в справі паркування.

М'ясо і ковбасні вироби
за німецьким виробом для смакунів.
Вироби у власній фабриці ковбас.
ТІЛЬКИ ОДНА ЯКІСТЬ — НАЙЛІПША
яку найліпше люблять господині і цілі родини.
Зайдіть до найближчої КРАМНИЦІ KARL-EHMER
KARL EHMER PORK STORES
Головна крамниця:
63-35 Fresh Pond Road Ridgewood — Brooklyn, N.Y.
Філії крамниць в Ню Йорку і поза містом.

НЮЙОРКСЬКА ПРОВІДНА КРАМНИЦЯ КОВБАС
та німецькі спеціяльності
SCHALLER & WEBER
— ДІМ ЯКОСТЕЙ —
РІЗНІ М'ЯСНІ ВИРОБИ, СВІЖЕ М'ЯСИВО ДО ВАРЕННЯ І ПЕЧЕННЯ
КОВБАСКИ • ШИНКИ
Великих крамниць 9 *Великих крамниць*

In NEW YORK: 1654 2nd Avenue (85-86 Sts.)	TR 9-3047
In RIDGEWOOD: 56-54 Myrtle Avenue	VA 1-7068
In ASTORIA: 28-28 Steinway Street	AS 4-3210
FRANKLIN SQUARE, L.I.: 981 Hempstead Tpk.	437-7677
In FLUSHING: 41-06 Main Street	HI 5-2552
In JACKSON HEIGHTS: 82-10 37th Avenue	DE 5-1154
In FLORAL PARK, L.I.: 259 — 17 Hillside Avenue	343-6116
In POUGHKEEPSIE, N.Y.: 450 Main Street	(914) 454-9070
In EAST NORTHPORT, L.I.: 250 — A Lark Field Rd	(516) 757-0801

КОЛИ ХОЧЕТЕ ВИСЛАТИ
ПОСИЛКУ-ДАРУНОК ДО СССР
ПОКОРИСТУЙТЕСЬ ПОСЛУГАМИ ШИРОКОВІДОМОЇ ФІРМИ
PACKAGE EXPRESS & TRAVEL AGENCY, INC.
(Licensed by Vneshposyltorg)
1776 BROADWAY • NEW YORK, N.Y. 10019 • Tel.: 581-7729

Вислані через нашу фірму посилки доставляться на призначену адресу в найкоротшому часі. Достава посилок гарантована. Належне мито оплачується тут у наших крамницях і той, хто отримує посилку, не платить нічого. При конторах фірми є склади з різними одяговими товарами, харчовими продуктами, скірами на обуву і т. п. по дуже низьких цінах.

Фірма відчинена щоденно від 9 год. ранку до 6 вечора. По суботах і неділях від 9 ранку до 4 по пол.

НАШІ ВІДДІЛИ:

BROOKLYN, N.Y. — 1536 Bedford Avenue	IN 7-6465
NEW YORK 3, N.Y. — 78 Second Avenue	OR 4-1540
NEWARK, NEW JERSEY — 250 Market Street	MI 2-2452
SOUTH RIVER, N.J. — 41 Whitehead Avenue	CL 7-6320
UTICA, N. Y. — 963 Bleecker Street	RE 2-7476
FARMINGDALE, N.J. — Freewood Acres	363-0494
PHILADELPHIA 23, Pa. — 631 West Girard Avenue	PO 9-4507
ALLENTOWN, Pa. — 126 Tilghman Street	HE 5-1654
ROCHESTER 5, N. Y. — 558 Hudson Avenue	232-2942
LOS ANGELES 4, Cal. — 129 So. Vermont Avenue	DU 5-6550
CHICAGO 22, Ill. — 1241 No. Ashland Avenue	HU 6-2818
BALTIMORE 31, Md. — 1900 Fleet Street	DI 2-4240
DETROIT 12, Mich. — 11601 Jos. Campau Avenue	365-6780
HARTFORD 6, Conn. — 122-126 Hillside Avenue	249-6216
JERSEY CITY, N.J. — 219 Montgomery Street	HE 5-6368
SYRACUSE, N.Y. 13204 — 515 Marcellus St.	475-9746
CLEVELAND 13, Ohio — 1028 Kenilworth Avenue	PR 1-0696
HAMTRAMCK, Mich. — 11339 Jos. Campau Avenue	365-6740
BUFFALO 12, N.Y. — 701 Fillmore Avenue	TX 5-0700
SO. BOSTON, Mass. — 396 West Broadway	AN 8-1120
TRENTON 10, N.J. — 1152 Deutz Avenue	EX 2-0306
RAHWAY, N.J. — 717 W. Grand Avenue	381-8997

Праця
MALE

PICTURE FRAMER — FITTER
Experienced, full time preferred. Steady job.
The Picture House
West Hempstead, L.I.
Call days 516 IV 3-2088
Eves & Sundays 516 481-9027
481-3039

STEEL FOREMAN AND HELPERS
For large steel warehouse in Port Newark; experienced men only. Call Mr. Chetneki
Nasco Steel, Inc.
(201) 643-0832

BAKER
Opportunity in large retail store in Hackensack vicinity. Experience in all backing products, including pastries and cakes necessary. Contact Mr. Lynch.
Packard Bamberger Food Dept.
630 Main St., Hackensack, N.J.

ОДРУЖЕНІ МУЖЧИНИ
Cambridge — Everett
Watertown — Boston
Повний час або на кілька годин, денні і вечірні шифти. Легке, бюрове чищення, юнійні ставки, щедрі бенефіти. Голоситись особисто щоденно 9:30 до 8 веч., суботи 8-1 по пол. або тел. 617 LA 3-7638
American Industrial Cleaning Co.
69 Long Wharf, Boston, Mass.

МАШИНІСТИ
1-шоклясні. Висока платня, першорядні робітники. Новий, зростаючий консерн, добра нагода для відповідних. Бенефіти, овертайм. Тел.
Teledata Inc. 479-0099
Питати за Mr. E. Kinkel.

BOLOGNA MAKERS
Experienced on frankfurters. liverwurst and a variety of domestic line provision. Pleasant working conditions. good pay steady job. Ask for Jess Vella.
Pak-Rite Beef Co.
Highway 36
East Keansburg, N.J.
Phone: (201) 787-2900

PRODUCTION WORKERS
Досвід неконечний. Пополуднева шифта, постійна праця, добрі, щедрі бенефіти. Платні свята, мусить говорити дещо по-англ. Голос. особисто.
Business Supplies Corp. of America
Route No. 1
Moumouth Junction, N.J.

Праця
MALE

КРАВЕЦЬ
Постійна праця, крамниця хлоп'ячого одягу та для молодих мужчин. Тел. або голоситись:
M & M Boys Center
428 Broadway
Bayonne, N.J. 201 FE 9-2866
Mr. Gordon

CEMENT MASON
Speak understand English. Apply only if fully experienced on side walks; must have tools; $4.25 per hour, steady work.
Phone TR 8-2390 week days.

ДО ВИКІНЧУВАННЯ
МЕБЛІВ
1-шо і 2-го кляси, з досвідом або навчимо, юнійна фабрика, добра платня, постійна праця, приємні умовини, околиця Astoria.
AS 4-0646

ЗАГАЛЬНА ПОМІЧ на ФАРМІ
Фарма для коней, $100 тижнево. Досконала нагода для відповідних робітників. Голоситись до:
Rodney Farms Inc.
Scottsville, New York

МЕХАНІК МОТОЦИКЛІВ
Досвід, праця круглий, цілий рік. Добра платня і бенефіти.
Yonkers, N.Y. (914) 476-0121

ДО РОБЛЕННЯ КАБІНЕТІВ
Постійна праця, добрі умовини праці. Приємна атмосфера.
Long Island City
937-2744

FACTORY HELP
Hawthorne Plant has opening for man in Heat Treating Dept. No experience necessary. Good starting pay, many benefits.
Call (201) 427-1750
from 8 A.M. to 4:30 P.M. for interview, Mon. to Fri.

GUARDS
Must be citizens. Hartford, New Britain and Windsor area. Full and part time. Must be over 21. Able to withstand thorough background investigation and have home phone and car call for appointment. English speaking.
(203) 247-8350
From 9 A.M. to 5 P.M.
Monday through Friday.
BURNS DETECTIVE AGENCY
108-A Constitution Plaza
(Across from the Police Sta.)
An equal opportunity employer

MAINTENANCE MACHINIST
Steady work, 5 days, Non-military. Must be experienced. Interviews weekdays 9 to 4.
NATIONAL Musical String Co.
120 Georges Road
New Brunswick, N.J.
545-0038

МЕХАНІКИ
Коли ви втомлені буденною сіриною — це оголошення для вас!
Маємо необмежені нагоди для кожного, що любить механіку або мотори, щоб затруднити таких людей в споріднених промислових ділянках. Це для вас шанс стати власним „босом" на шляху з автом із повним вирядом. Ви можете захопитись вивченням ремонтного електричного спаювання при користуванні відповідним вантажним автом, або перебудовуванням моторів у вашому новому будинку. Залевнений вишкіл, добрі „бенефіти" й винагорода. Закличте в справі розмови:
(203) 239-5351

NURSERY WORKERS
Побажані з досвідом, але неконечно. Добра платня. Постійна праця.
S & S Nursery
1535 Locust Avenue
Bohemia, L.I. (516) LT 9-2636

PRODUCTION WORKERS
Openings for general factory workers. No experience required. Steady work with good benefits and opportunity for advancement.
Texize Chemicals Inc.
Rutgers Industrial Center
Piscataway, N.J.

РОБІТНИКИ ДЕРЕВНИХ ВИРОБІВ
Досвід при mill shop. Добра позиція для відповідних. Всі бенефіти. Голос. тільки особисто. Питати за Mr. Sandor.
Stevenson Lumber Co.
Route 111 Monroe, Conn.

МЕХАНІК
for Aircompressor & Pumps. Постійна праця, досконалі компанійні бенефіти. South Bronx, N.Y.
CY 2-7726

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНСОЮЗУ

П'ЯТНИЦЯ, 19-го КВІТНЯ 1968 р.

ДЖЕРЗІ СИТІ, Н. Дж. Місячні збори Т-ва Укр. Січ — 170 Відд., о год. 6-ій веч. в домівці УНДому. Тому, що на зборах маємо вирішити важну справу, проситься членство прибути. — Управа.

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, Па. Приймання чл. вкладок 397 Відд. від год. 7 до 8:30 веч. в домі ЗУАДК-у при 5020 Олд Йорк Рд. — Управа.

СУБОТА, 20-го КВІТНЯ 1968 р.

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, Па. Місячні збори членів 397 Відд., від год. 3 до 4:30 по пол. в домі Т-ва Укр. Амер. Горожан, 847 Н. Френклін вул. Проситься довгуючих членів вирівняти залеглі вкладки. — Управа.

ПЛЕЙНФІЛД, Н. Дж. Місячні збори Т-ва І. Франка — 372 Відд., о год. 8 веч. 210 Чорч Стр. в Ігол Гол. Проситься чл. прибути на збори, бо є важні справи до полагодження. — С. Лонишин.

НЕДІЛЯ, 21-го КВІТНЯ 1968 р.

ДІТРОЙТ, Миш. Збори Т-ва Згода — 20 Відд. о год. 1-ій по пол. в парохіяльній залі, 11700 McDougall St. Проситься чл. прибути. — Й. Косій, рек. секр.

БРІДЖПОРТ, Конн. Збори Товариства Укр. Січ — 59-ий Відд. о год. 2-ій по пол. в УНДомі, 500 Галлет вулиці. Проситься чл. прибути на збори, бо є важні справи. Організування нових членів, підвищення грамот з $500 на більшу суму, справа пікніку. — Управа.

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, Па. Збори Т-ва Єдність — 163 Відд. о год. 12-ій дня в домі Горожан, 847 N. Franklin St. На річних зборах вибрано таку Управу: М. Курко, предс., І. Потучко, заст., С. Филик, фін. секр., М. Лещак, заст., В. Хромяк, кас., Контр. Комісія — Я. Козел, В. Лещак, І. Квік. — С. Филик, фін. секретар.

БЕТЛЕГЕМ, Па. Місячні збори B-ва св. Димитрія — 288 Відд., о год. 3:30 по пол. в Укр. Амер. Клюбі при 218 Лінн Аве. — Управа.

КЛІВЛЕНД, Огайо. Місячні збори С-ва Пресв. Марії — 112 Відд. в церковній залі св. ап. Петра і Павла, після 2-ої і 3-ої Сл. Божої. — Й. Добрянська, рек. секр.

ПАССЕЙК, Н. Дж. Місячні збори Т-ва Т. Шевченка — 42-го Відд. о год. 1 по пол. в УНДомі при 237 Hope Ave. Проситься чл. вкладки вплачувати на зборах та приєднувати нових членів. — В. Марущак, рекр. секр.

Праця
FEMALE

ОПЕРЕЙТОРКИ
з досвідом „сліпе" стебнування, зашивання швів на спідничках, секційна праця. Також меrrow оперейторки.
Stern & Son, Inc.
121 Varick St. N.Y.C.
(Near Canal St.) AL 5-3470

CHAMBERMAID-WAITRESS
Rectory. Salary $200 mo. Live in Maids liv. rm., television. Paid health services. 3 wks. paid vacation.
Call (914) 967-0142
for interview. References required.

WIRES & SOLDERERS
з досвідом і до науки. Постійна праця. Щедрі бенефіти. Платні вакації. Mineola Area.
Call (516) 742-5401

СТЕНОТИПІСТКА
також рахунковість і загальна машиністка.
Години 9 р. — 5 по пол. 35 год. тижнево, численні компан. бенефіти. Платня за згодою. So. Kearny Area. За домовленням
621-9050, Ext. 29
An equal opportunity employer.

МЕДСЕСТРИ ПОМІЧНИЦІ
Також помічниці до опіки новородків. Життя на місці. Також домашня поміч і прибиральниці. Праця в день. Життя на місці або поза. Всі щедрі бенефіти. Телеф. тільки від вівтірка до четверга.
(716) 288-3742

Праця
MALE & FEMALE

ПОТРІБНО
ПРИБИРАЛЬНИЦЬ І ПОРТЕРІВ
Нічна праця, добра платня. Голоситись по 1 по пол. у
Ace Office Cleaning Corporation
307 Fifth Avenue N.Y.C.

WANTED
Physical Therapist
Registered Nurses
X-Ray Technician
(On call arrangement)
Fully accredited 200 bed expanding voluntary hospital seeks experienced or recent graduate licensed X-ray technician. Good salary with generous fringe benefits including retirement plan. Premium pay for overtime. Call arrangement. Write or apply Personnel Office
The Kingston Hospital
Kingston, N.Y.
(914) 331-3131, Ext. 291

WOOL PRESSER
Man or Woman. Apply in Person to: Mr. Fox
Royal Fame Laundry, Inc.
1854 Howard Street
Harrisburg, Pa.
No Phone Calls, Please

PACKERS
Плястикова продукція, 2 і 3 шифта, праця від зараз. Постійна праця, приємні умовини, голос. або тел.
Atlantic Plastics
Glenwood Av., Quakertown, Pa.
Mrs. Baardsen 215 536-2126

Business Opportunity

MAJOR OIL COMPANY
Modern two bay service station for lease in Edison Twp.
PRIME LOCATION
For details call 623-6815, ext. 24
After 6:30 p.m., 787-3866

НАДЗВИЧАЙНЕ КУПНО
Pet Shop в Kearny, N.J. чиста, з пов. вирядом, постійний зріст в бизнесі, велика кімната для життя за крамницею, огрівання і гар. вода, низ. рент, понад $3,000 інвентару, нова дод. машина, холодільня, воздушна помпа, прив. $7,000.
(201) 998-4500

RETAIL BAKERY FOR SALE
Yearly sales $150,000. Beautiful sales room, walk in cooler, ovens, freezers, building 50 x 100. Chain grocery, bank etc. Five street intersection. 40,000 cars pass each day. Make your bid for bakery, or bakery, building and parking lot. Retiring.
Kleinschmidt Cake Shop
3130 West 7th Street
Ft. Worth, Texas 76107

МАЛА
ДЕПАРТАМЕНТОВА КРАМНИЦЯ
Заснов. тому 40 р., модерний фронт і влаштування, air conditioned. Дохд. посіл., малі видатки, багато місця для паркування, гарне життя на провінції. 90 миль від Ню Йорку. Власник відходить на пенсію. $10,000 завдатку.
Broker, Box 281
Kerhonkson, N.Y.

Розшуки

Заверуха Анна, дочка Григора Заверухи, розшукує
ГУМНІЦЬКОГО ВЛАДИСЛАВА
сина Івана Гумніцького, який правдоподібно перебуває в стейті Ню Джерзі. Хто знав би про місце його перебування, або він сам прошу повідомити на адресу:
Mrs. Anna Humnicky
14 Schuyler Street
Utica, N.Y. 13502

Різне

WANTED
HOUSE or 6 ROOM APPARTMENT for RENT.
Will pay up to 200 per month rent. No more than 20 miles from Grand Central station, N. Y. C. Call: Mr. Jerry Yanchik (212) YU 2-9885 or AL 4-0031
After 7 P.M.

КУРІТЬ — КУРІТЬ!
ЗАКУРИТЬСЯ ЗА ВАМИ!
„Ваш Приятель" — Українська Телефонічна Порадня в боротьбі з налогом тютюну. Будьте милосердні до себе! Ви можете оминути пістряка легенів. Дзвоніть з довір'ям на ч.
582-7685

Real Estate

100 АКРІВ ліса, з приватним озером, 2,000 фронту до дороги. $25.000.
9 КІМН. муров. дім, з огріванням, 18 акрів землі і ставок, коло гайвею 209.
STEPHAN OLEKSIW
P.O. Box 348
Kerhonkson, N.Y. 12446
Новий тел.: (914) 626-7692

ДОМИ на ПРОДАЖ
на 1-2 та більше родин в Astoria, Woodside, Jackson Hghts, Flushing, Bayside, Whitestone.
ДМИТРО ГОРБАЙ
Реальність і забезпечення
Телеф. 357-5400
192-12 Northern Blvd.
Flushing, New York
Branch Office
286 East 10th St., N.Y.C.

SPRING LAKE, N.J.
Excellent Buy. Asking $38,500. 3 large bedrooms. 1½ baths, attached garage, nice yard, living room with bow window, dining room with glass. Sliding doors opening on patio, utility rm. Lot 50 x 150. Conveniently located near church, schools. U.Y.C. & N.J. buses, also in area of St. Catherine. Principals only. (201) 449-5741.

Спеціяльно знижені ціни на СВЯТА
В НОВІЙ М'ЯСАРНІ
HOME PROVISION
266 Central Avenue Jersey City, N.J.
Першоклясні краківські ковбаси — краяні, мелені, свіжі вуджені шинки та великий вибір різнородних вуджених. Все м'ясо перевірене урядом.
З надходячими Святами, пересилаємо найкращі побажання нашим ВШ. Покупцям.
Христос Воскрес!

ПОДОРОЖ В УКРАЇНУ
Спеціяльна екскурсія для українців — 22 дні
Від'їзд: 15-го липня Ціна дол. 705.00
Відвідини: ЕВРОПА, ПОЛЬЩА, ЛЬВІВ і КИЇВ
Включає: 1-шорядні готелі, щоденний харч, оглядини, платні вступи і різне інше.
Спеціялізуємось у
Замовлення не пізніше, як 1-ше червня 1968 р.
ПОРАДАХ ЩОДО ПРИЇЗДУ ДО ЗДА
Як спровадити кревних або приятелів до ЗДА, на постійний побут чи на відвідини.
ВСІ ІНФОРМАЦІЇ БЕЗПЛАТНО!
CAPITOL TRAVEL
830 South Broad Street Trenton, N.J. 08611
599-3882 або 599-4533

ПАЧКИ-ДАРУНКИ в УКРАЇНУ і СССР
З НАШОГО ДОСКОНАЛОГО РЯДУ ТОВАРІВ, З ПРИЄМНІСТЮ МОЖЕМО ПОРУЧИТИ СПЕЦІЯЛЬНО ВИБРАНІ ПАЧКИ З ПЕРШОКЛЯСНИХ ПРАКТИЧНИХ І НЕОБХІДНИХ ТОВАРІВ.

ЛІТО 1968. 1.
Найліпшої якости найлоновий матеріял на суконку, не прозорий, на 2 суконки, 3½ ярда дуже доброї вовни на костюм, 3 ярди вовни на плащ, 1 шовкова хустка на голову, 1 найлонова мужеська сорочка, 1 фунт. пачка шоколяди, 1 італійський, жіночий або чоловічий дощевик.

$75.00

З нашого довголітнього досвіду знаємо, що ці необхідні товарі, є найчастіше побажані. Дуже добра вовняна хустка на голову $4.00, італійський дощевик $10.00, жіночі або чоловічі вовняні, запинані светери $12.00, найлонові сорочки $7.00, жіночі або чоловічі найлонові або вовняні скарпетки або пончохи $12.00.

Ці товарі можуть бути додані до кожної пачки.

Радо приймаємо замовлення вибраних товарів з нашого цінника та висилаємо зроблені Вами пачки.

Вам дозволяється відтягнути Income Tax на пачках, висланих до своїх кревних, предкладаючи наші рахунки.

BALTIC STORES LTD.
421 HACKNEY RD., LONDON, E. 2. ENGLAND
Telef. SHO 8734

ARKA Company
DEPARTMENT STORE
48 E. 7th St.
Tel.: GR 3-8556. New York City
ВЕЛИКОДНІ ПЛАТІВКИ
ПИСАНКИ — гуцульські, бойківські, покутські і і.

Різне

Українське Висилкове Бюро
ROMAN PARCEL SERVICE
141 2nd Ave., New York City
Tel.: GR 5-7430. — ВАЖАЄ ВСІМ ВЕСЕЛИХ СВЯТ.
Христос Воскрес!
В дні 21-го квітня — бюро закрите.

Вдова пошукує
ПОМІЧНИКА на ФАРМУ
який є вже на Social Security і хотів би мати кімнату і харч та хотів би помагати на фармі. Праця не тяжка, головне, щоб вмів їздити автом і трактором. Додаткова платня.
Писати:
K. Troz
R. 2. Box 64
Thorp, Wisc. 54771

ПРАПОРЧИКИ
СИНЬО-ЖОВТІ зі ЗОЛОТИМ ТРИЗУБОМ НА СТОЯЧКУ — 50 цен.
•
НАЛІПКИ-ХОРУГОВКИ на АВТО 50 цен.
•
До передпродажу опуст 30%.
ROMAN IWANYCKY
304 East 9th Street
NEW YORK, N.Y. 10003

БЮРО
- ПОДОРОЖЕЙ
- АСЕКУРАЦІЙНЕ

візи, білети на літак і кораблі, спровадження рідних з Росії, Польщі і інших країн. — Асекурації на доми і авта. Висилки пачок ПКО "РЕКАО" або гроші до Польщі і Росії.
KRUZOLEK TRAVEL SERVICE
833 — 18th Avenue
Irvington, N.J. 07111
372-3630

Funeral Directors

Theodore WOLINNIN, Inc.
Директор
Похоронного Заведення
123 East 7th Street
NEW YORK, N.Y. (9)
Tel.: GR 5-1437
СО'ЇДНА ОБСЛУГА

LYTWYN & LYTWYN
UKRAINIAN FUNERAL DIRECTORS
AIR CONDITIONED
Обслуга ЩИРА і ЧЕСНА.
Our Services Are Available Anywhere in New Jersey.
801 Springfield Avenue
IRVINGTON, N.J.
NEWARK, N.J.
ESsex 5-5555

КОВАЛЬЧИК
FUNERAL HOME
Completely AIR CONDITIONED
Займається Похоронами в стейті NEW JERSEY.
Ціни приступні для всіх. Обслуга чесна й найкраща. У випадку смутку в родині, кличте, як в день, так і в ночі
WILLIAM F. RASLOWSKY, Manager
129 Grand Street
(cor. Warren Street)
JERSEY CITY, N.J. 07302
HEnderson 4-5131

SINKOWSKY
FUNERAL SERVICE
4221 PARK AVENUE
BRONX, N.Y. 10457
(near E. Tremont Avenue)
Tel.: 863-2475
Директор
ЙОСИФ СЕНКОВСЬКИЙ
Завідує влаштуванням похоронів в каплицях, положених в кожнім районі міста. Похорони по мінімальних цінах.

ПЕТРО ЯРЕМА
УКР. ПОГРЕБНИК
Займається Похоронами в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK і ОКОЛИЦЯХ.
Контрольована температура. Модерна каплиця до ужитку ДАРОМ.
PETER JAREMA
129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N.Y.
ORegon 4-2568